

gospodarczych przy wojewódzkich radach narodowych, obywatelskich konwentów konsultacyjnych przy przewodniczących wojewódzkich rad narodowych i szersze wykorzystywanie rad społecznych szkół wyższych;

- zwiększenia zainteresowania rad narodowych problematyką ochrony środowiska, szczególnie widocznego w województwach przodujących w tym zakresie;
- rozwoju inicjatyw i czynów społecznych, pełniących ważną rolę w zaspokajaniu miejscowych potrzeb i obywatelskiej aktywizacji środowisk.

Sejm podkreśla wagę zapoczątkowanego — w ramach II etapu reformy gospodarczej — procesu decentralizacji przedsiębiorstw, dla których organem założycielskim były dotychczas naczelne oraz centralne organy administracji państwowej, i wyraża swoje poparcie dla jego kontynuacji. Sejm uważa, że powyższe kierunki i formy realizacji ustaw oraz pracy rad narodowych powinny być kontynuowane i rozwijane w nowej kadencji.

Sejm stwierdza, że oprócz pozytywnych rezultatów w realizacji ustawy zaznaczyły się też słabości, które w dalszej działalności należy eliminować przez tworzenie warunków prawno-organizacyjnych i materialnych sprzyjających zwiększaniu skuteczności funkcjonowania organów samorządu terytorialnego.

Sejm stwierdza, iż rady narodowe kończą swoją kadencję wymiernym dorobkiem, ale jednocześnie z dużym zestawem spraw nie rozwiązanych, których załatwienia oczekują lokalne społeczności.

Sejm krytycznie ocenia przypadki naruszania samodzielności rad narodowych, a także niepełny zakres weryfikacji i dostosowania aktów prawnych do przepisów ustawy o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego. Sejm zwraca się do Rady Ministrów o podjęcie, w porozumieniu z Radą Państwa, działań zapewniających:

- przygotowanie i wniesienie do Sejmu projektu ustawy o mieniu komunalnym i związkach międzykomunalnych w takim terminie, aby jej przepisy mogły wejść w życie z dniem 1 stycznia 1989 r.,
- określenie do końca 1989 r. zobiektywizowanych kryteriów kształtowania udziałów i dotacji ogólnych dla budżetów terenowych.

Sejm podkreśla potrzebę pełniejszego korzystania przez rady narodowe ze stworzonych możliwości w celu skuteczniejszej realizacji zadań społeczno-gospodarczych. Za pożyteczne i wskazane Sejm uważa dalsze pogłębianie demokracji działania rad, zwłaszcza przez zwiększenie więzi radnych z wyborcami oraz szersze wykorzystanie referendum lokalnego do rozstrzygania istotnych problemów. Rady powinny również zwrócić uwagę na podniesienie sprawności i kompetencji terenowych organów administracji państwowej. Rozwijać należy również współdziałanie rad narodowych z organizacjami społecznymi, związkami zawodowymi i samorządami. Sejm uważa za wskazane upowszechnienie instytucji obywatelskich konwentów konsultacyjnych jako dodatkowej płaszczyzny dialogu i porozumienia narodowego.

Sejm wyraża przekonanie, iż wyłonione w trybie zniewielizowanego i bardziej demokratycznego prawa wyborczego rady narodowe nowej kadencji aktywnie wykorzystają, zwiększone w wyniku dostosowania do zasad drugiego etapu reformy gospodarczej, uprawnienia wynikające z przepisów ustawy o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego i innych ustaw. W szczególności Sejm oczekuje samodzielnych inicjatyw rad narodowych w dziedzinie rozwoju lokalnej bazy przetwórczej i usług, zagospodarowania miejscowych zasobów i rezerw dla zaspokajania społecznych potrzeb, gospodarności w dysponowaniu i zarządzaniu wyodrębnianą własnością komunalną, rozwijania przedsiębiorczości w poszukiwaniu i wypracowywaniu dodatkowych dochodów własnych i racjonalnego gospodarowania tym środkami.

Sejm zwraca się do Rady Państwa o podjęcie działań, które zapewnią radom narodowym i radnym skuteczne wykorzystanie dokonanych zmian ustawowych — dla pełnego funkcjonowania samorządu terytorialnego.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wyraża przekonanie, że proces umacniania rad narodowych, który sprzyja coraz lepszemu zaspokajaniu potrzeb społecznych oraz rozwojowi samorządności terytorialnej, zyska szerokie poparcie ze strony społeczeństwa w akcie głosowania w dniu 19 czerwca br. i wyborze radnych do rad narodowych nowej kadencji.

Marszałek Sejmu: *R. Malinowski*

147

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 16 czerwca 1988 r.

w sprawie realizacji w 1987 r. rządowego programu rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej po zapoznaniu się ze sprawozdaniem Rządu o stanie rolnictwa i gospodarki żywnościowej w 1987 r. stwierdza, że w 1987 r. w rolnictwie i gospodarce żywnościowej po raz pierwszy od kilku lat nastąpił spadek produkcji rolniczej. Nie wpłynęło to jednak na pogorszenie rynku żywnościowego, który nadal spełniał rolę stabilizacyjną w rozwoju całej gospodarki. Przyczyniła się do tego m. in. lepsza praca przemysłu rolno-spożywczego i pełniejsze wykorzystanie surowców. Zwiększył się także eksport artykułów rolno-spożywczych. Mimo niewielkiej poprawy w zaopatrzeniu rolnictwa w środki produkcji utrzymywała się na wsi aktywność produkcyjna rolników. Trudności zaopatrzeniowe i pogarszająca się sytuacja ekonomiczna wpływały jednak na osłabienie tej aktywności.

Na występujące tendencje spadkowe w produkcji rolniczej miały wpływ nie tylko warunki atmosferyczne, ale także przyczyny o głębszym charakterze strukturalnym.

W 1987 r. nie nastąpiły istotne zmiany w restrukturyzacji przemysłu na rzecz rolnictwa i gospodarki żywnościowej. Nie zdołano przełamać podstawowych barier powodujących niewykonywanie już od kilku lat inwestycji, zwłaszcza w przemyślach pracujących na rzecz rolnictwa. Największe zapóźnienia występują w rozwoju przemysłu chemicznego. Nie były w pełni realizowane w tej dziedzinie postanowienia polityczne, sejmowe i rządowe.

Nie został również zahamowany postępujący już od kilku lat spadek dochodów ludności rolniczej. Korekta cen rolnych i zwiększona pomoc kredytowa nie zrównoważyła skutków ponadplanowanego wzrostu dochodów ludności pozarolniczej i spadku produkcji czystej w rolnictwie. Dysparytet dochodowy ludności rolniczej do ludności zatrudnionej w gospodarce uspołecznionej w 1987 r. nadal się powiększył. Był to już kolejny rok, w którym Rząd nie zrealizował w pełni zobowiązań, jakie wynikały z uchwał podejmowanych przez Sejm.

Nie przyniosły również spodziewanych efektów dotychczasowe działania zmierzające do poprawy rozwoju produkcji zwierzęcej.

Sejm stwierdza, że przedstawione przez Rząd sprawozdanie nie określa wyraźnie narastających już od kilku lat zagrożeń i nie formułuje konkretnych działań zmierzających do ich przezwyciężenia. Przedstawione kierunki działania są zbyt ogólnikowe i nie precyzują, co i kiedy będzie praktycznie realizowane. Ocena rządowa jest zbyt optymistyczna i niedostatecznie pokazuje narosłe już od lat zagrożenia dla dalszego rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej.

Sejm stwierdza, że dalsze utrzymywanie tych niekorzystnych zjawisk może wręcz uniemożliwić realizację programu żywnościowego kraju. Również występująca aktualnie niekorzystna sytuacja w rolnictwie wskazuje na potrzebę wzmoczonej aktywności w podejmowaniu bieżących i długofalowych decyzji w tej dziedzinie. Potrzebne są w związku z tym pilne decyzje skutecznie przeciwdziałające powstałym zagrożeniom, jak również zwiększenie dyscypliny osób odpowiedzialnych za realizację przyjętych zadań.

W związku z tym Sejm zobowiązuje Rząd do:

1. Podjęcia skutecznych działań zapewniających szybsze niż dotąd tempo restrukturyzacji gospodarki na rzecz rolnictwa. Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest dokonanie odpowiednich zmian w narodowym planie społeczno-gospodarczym na lata 1989—1990 i po 1990 r., zwłaszcza na rzecz zwiększenia środków na rozwój przemysłu chemicznego, maszynowego, spożywczego, przetwórstwa rolnego i innych przemysłów pracujących dla rolnictwa. Musi być bezwzględnie przestrzegana zasada wyższego tempa wzrostu tych nakładów niż w sferze materialnej w całej gospodarce. Temu również powinny służyć rozwiązania ekonomiczne w ramach drugiego etapu reformy gospodarczej.

2. Zapewnienia w 1988 r. realizacji uchwały Sejmu o poprawie relacji dochodów ludności rolniczej o 7 punktów w porównaniu z 1987 r. oraz doprowadzenia do paritetu dochodowego między miastem a wsią w okresie do 1990 r.

3. Dalszego doskonalenia systemu ekonomicznego w celu zapewnienia rentowności i stworzenia warunków do samofinansowania w rolnictwie, w przemyśle spożywczym i w przemysłach pracujących na rzecz rolnictwa.

4. Opracowania i wdrożenia programu regionalizacji polityki rolnej, w tym zwłaszcza bardziej dogodnego i elastycznego systemu ekonomicznego, zaopatrzenia w środki produkcji i swobodnego obrotu ziemią. Dotyczyć to powinno rolników gospodarujących w trudnych warunkach glebowo-klimatycznych i w rejonach o słabej infrastrukturze.

5. Podjęcia skuteczniejszych niż dotąd działań ekonomicznych, technicznych i organizacyjnych zapewniających odpowiednie warunki dla wzrostu produkcji zwierzęcej, zwłaszcza mleka i żywca.

6. Konsekwentnej realizacji programów szczególnych: melioracji, zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę, reelektryfikacji, telefonizacji, gazyfikacji, poprawy obsługi i warunków socjalnych wsi.

7. Rozpatrzenia wniosków zawartych w raporcie społecznym przedstawionym przez organizacje społeczno-zawodowe rolników.

8. Przedkładania w przyszłych sprawozdaniach rządowych wniosków w sprawie głównych kierunków polityki gospodarczej i środków jej realizacji w stosunku do wsi, rolnictwa i gospodarki żywnościowej na następny rok.

Sejm zwraca się do rad narodowych wszystkich szczebli, aby swoją działalnością i środkami, którymi będą dysponować, wspierały wszystkie działania zapewniające postęp w rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej na ich terenie.

Podstawową rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym wsi powinny spełniać organizacje kółek rolniczych i spółdzielczość wiejska. Wykorzystując pełniej niż dotychczas uprawnienia statutowe, szybciej dostosowując działalność do wymogów drugiego etapu reformy oraz lepiej wykorzystując możliwości rozwoju różnych form działalności gospodarczej, samorząd rolniczy i spółdzielczy powinien wpływać skuteczniej niż dotychczas na poprawę warunków rozwoju produkcji rolnej oraz pracy i życia na wsi.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zobowiązuje Najwyższą Izbę Kontroli do bieżącej kontroli realizacji wyżej wymienionych zadań przez Rząd. Sejmowa Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej będzie przedkładać Sejmowi okresowe informacje o realizacji przez Rząd zadań zawartych w uchwale.

Marszałek Sejmu: *R. Malinowski*

148

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 17 czerwca 1988 r.

w sprawie odwołania wicemarszałka Sejmu.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, na podstawie art. 23 ust. 1 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, odwołuje

Obywatelkę Jadwigę Biedrzycką

ze stanowiska wicemarszałka Sejmu.

Marszałek Sejmu: *R. Malinowski*